

Epigenetika

Chytrý průvodce pro každý den

Blanka Gololobovová

VÝŽIVA • ZDRAVÍ • HUBNUTÍ • SPORTOVNÍ VÝKONNOST • ANTIAGING

O autorce

Mgr. Blanka Gololobovová

Vystudovala Fakultu tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy. Řadu let pracovala jako novinářka a publicistka, přičemž se věnovala především tématům souvisejícím s výživou, zdravím a sportovním tréninkem. V posledních letech se systematicky věnuje epigenetice, především z pohledu její popularizace a využití poznatků tohoto vědního oboru v oblasti zdraví, hubnutí, antiagingu a zvyšování sportovní výkonnosti. Pořádá přednášky na toto téma, věnuje se poradenství a pravidelně přispívá do časopisů či na web Epivýživa.cz.

Epigenetika

Chytrý průvodce pro každý den

Blanka Gololobovová

VÝŽIVA • ZDRAVÍ • HUBNUTÍ • SPORTOVNÍ VÝKONNOST • ANTIAGING

© Blanka Gololobovová, 2019, text
© Juraj Izák, 2019, ilustrace

© nakladatelství Blue step spol. s r.o.
ISBN 978-80-905767-3-5

Obsah

Kapitola 1

Na úvod	9

Kapitola 2

Epigenetické mechanismy	15

Transkripcie a translace.....	20

Epigenetické reakce	23

Epigenetika a dědičnost	28

Kapitola 3

Epigenetické faktory	31

Výživa	31

Pohyb	39

Kouření	40

Spánek	40

Cirkadiánní rytmus	41

Střevní mikrobiom	42

Obezita	45

Toxiny z životního prostředí	45

Psychické faktory	47

Kapitola 4

Epigenetika v průběhu života	51

Početí	51

Těhotenství	54

Dětství	58

Puberta	60

Stárnutí	63

Faktory ovlivňující rychlosť stárnutí	68

Menopauza a andropauza	70

Kapitola 5

Epigenetika a hubnutí	77

Za co mohou hormony?	79

Vstřebávání živin a metabolismus tuků	87

Ovlivnění intenzity metabolismu	90

Zmírňování zánětu	92

Doplňky stravy	92

Kapitola 6

Epigenetika ve sportu	97
Enzym AMPK	101
Oxid dusnatý	103
Růstový hormon	106
Růstové faktory IGF-1 a IGF-2	109
Testosteron	110
Kortizol	111
Erytropoetin (EPO)	113
Doplňky stravy	115
Doping z pohledu epigenetiky	117

Kapitola 7

Epigenetika a mentální výkonnost	121
Vliv výživy	122
Vliv pohybu	124
Vliv hormonů na kognitivní funkce	126

Kapitola 8

Vznik a léčba nemocí z pohledu epigenetiky	131
Akné	137
Alzheimerova choroba	139
Artróza	142
Ateroskleróza	146
Bechtěrevova choroba	151
Crohnova choroba a ulcerózní kolitida	154
Cukrovka	157
Erektilní dysfunkce (poruchy erekce)	162
Imunitní systém	165
Nádorová onemocnění	168
Nedoslýchavost	171
Oční choroby	173
Opary	179
Parkinsonova choroba	180
Prostata – zbytnění	183
Psychika – nemoci a potíže	185
Revmatoidní artritida	193
Roztroušená skleróza	195
Štítná žláza – hypofunkce	199
Tinnitus	202

Kapitola 9

Živiny a bylinky s epigenetickým působením	205
Apigenin	206
Astaxantin	206
Boswelie (kadiclavník pilovitý)	209
Butyrát	213
Coleus forskohliai	215
Čekanka obecná	219
Česnek	222
Epigalolagatechin galát (EGCG)	223
Genistein	225
Granátové jablko	229
Cholin	231
Indol-3-karbinol a sulforafany	232
Kurkumin	233
Kvercetin	235
Kyselina ursolová	237
Lykopen	238
Mořská okurka (sea cucumber)	239
Omega-3 nenasycené mastné kyseliny	241
OPC – extrakt z jader vinné révy	245
Resveratrol	249
Rozmarýn lékařský	251
Šišák bajkalský	255
Vitamin D3 (cholekalciferol)	259
Vitamin K2	262
Zázvorník lékařský (zázvor)	265
Zdroje informací	270

Naše geny tvoří jen malý dílek skládačky, která z nás dělá to, čím jsme. Samotná přítomnost genu v naší DNA ještě nic neznamená, důležitá je míra jeho aktivity. Pokud je totiž gen „vypnutý“, je to podobné, jako by v buňce vůbec nebyl. Vypínání a zapínání genů přitom probíhá pomocí biochemických reakcí, jejichž průběh můžeme ovlivňovat my sami, především prostřednictvím svého životního stylu.

Kniha Epigenetika – chytrý průvodce pro každý den dává čtivou, srozumitelnou formou odpovědi mj. na následující otázky:

- Dokážeme zpomalit stárnutí?
- Které jídlo je opravdu zdravé a které nikoliv?
- Jak opravdu účinně zhubnout?
- Jak zvýšit šanci na miminko?
- Můžeme podpořit inteligenci svých dětí?
- Jak mohou naše emoce ovlivňovat zdraví?
- Je pohyb vážně nezbytný?
- Jak zvýšit výkonnost sportovců?
- Proč vznikají civilizační nemoci a jak jim předcházet?

Fotografie © iStockphoto.com

ISBN 978-80-905767-3-5

A standard linear barcode representing the ISBN number 978-80-905767-3-5.

9 788090 576735 >

Blue step®
NAKLADATELSTVÍ